

land iD

Strategisch ontwerpers
voor gebieden in beweging

Update visie landelijk gebied

Beeldvormende raad

28 mei 2025

Inhoud

1. Aanleiding: waarom is een actualisatie nodig
2. Aanpak: hoe komen we tot een gedragen visie?
3. Tussen resultaat: wat heeft het proces tot nu toe opgeleverd?
4. Vervolg

1 Aanleiding

Waarom is een actualisatie nodig?

Waarom een actualisatie?

Huidige visie is uit 2015

Er is veel veranderd de afgelopen 10 jaar, juist in het landelijk gebied komen veel van de nieuwe opgaven samen.

Er is behoefte aan een visie die meer sturend is.

Het doel is dat de nieuwe visie als een kompas kan dienen, inspireert en duidelijkheid biedt naar de toekomst voor alle ontwikkelingen in het landelijk gebied.

Belangrijke nieuwe opgaven

Doel is ruimte te vinden voor de nieuwe opgaven in de fysieke leefomgeving.

Het gebieds-DNA is hiervoor het fundament en we sluiten aan bij de doelen van de omgevingsvisie.

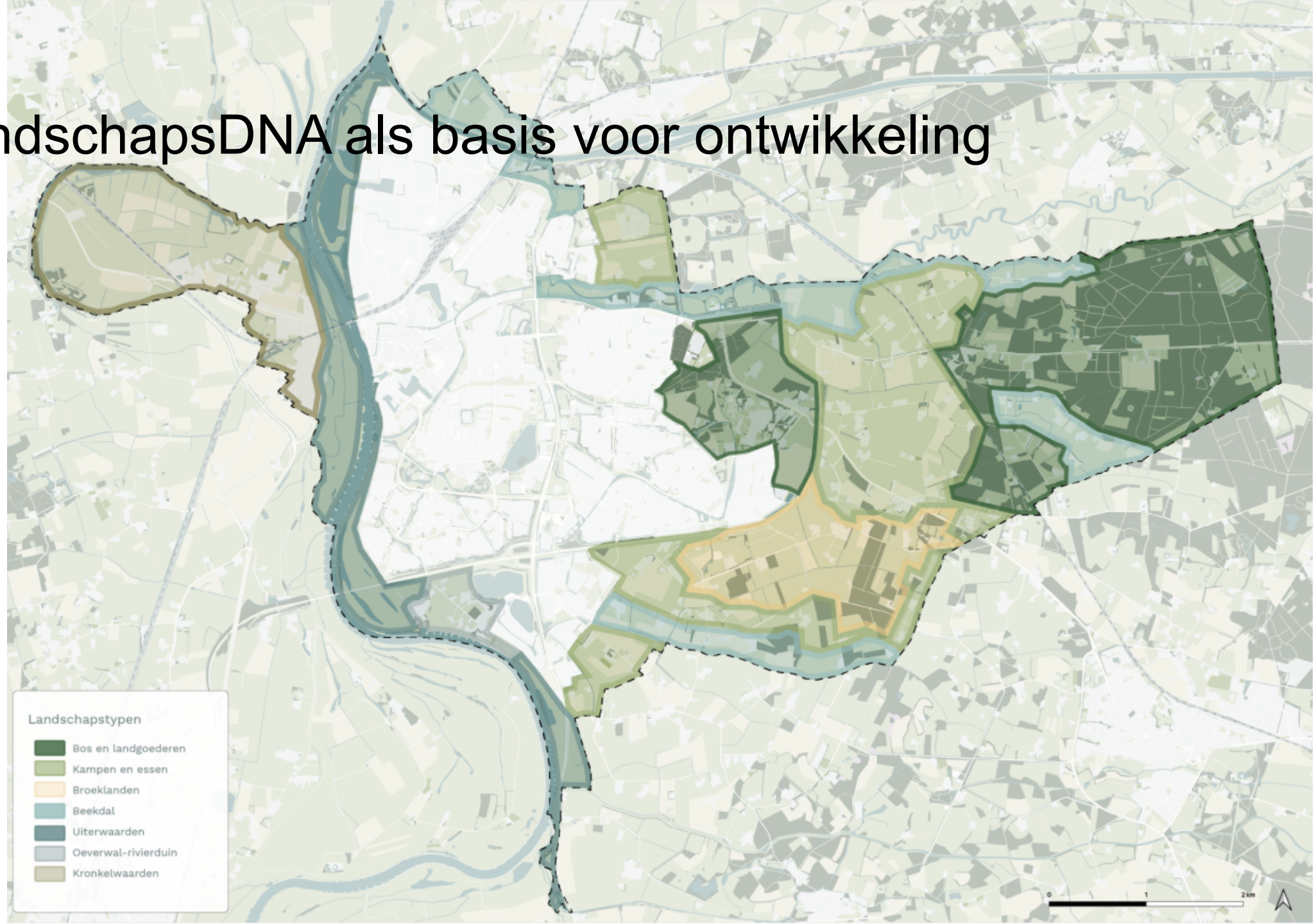
Hoofdthema's voor actualisatie:

- Klimaatbestendigheid
- Natuur & biodiversiteit
- Plattelandseconomie

Overige thema's, vertaalslag in actualisatie visie meenemen:

- Energie
- Wonen in landelijk gebied

LandschapsDNA als basis voor ontwikkeling

2 Aanpak

Hoe komen we tot een gedragen nieuwe visie?

2024 2025

oktober november december januari februari maart april mei juni juli augustus september oktober november december

Fase 1 Verkenning opgaven

Fase 2 Keuzes in beeld

Fase 3 Ontwerp visie

Fase 4 Vaststellen visie

Doel

Gedeeld beeld over de opgaven, duidelijkheid over wat goed is in de huidige visie en wat nodig is voor de actualisatie

In beeld brengen van mogelijke oplossingen met bijbehorende effecten en consequenties. Inzicht in waar keuzes liggen en dilemma's zich voordoen

Het maken van keuzes om tot een ontwerp visie te komen

De vaststelling van de visie

Proces

Externe stakeholders
- Bestuurlijke partners
- Natuurorganisaties en belangerpartijen
- Inwoners en ondernemers

Werkatelier I

Werkatelier II

Werkatelier III

Formele procedure

Interne stakeholders en bestuur
- College van B&W
- Ambtelijke specialisten

Wensen en ideeen ophalen

Keuzes verkennen

Keuzes maken

Consultatie raad

Publicatie ontwerp visie

Vaststelling visie

Klankbord-vergaderingen

Producten

Notitie opgaven, wensen en ideeen per hoofdthema

Mogelijke opties

Notitie 'Keuzes in beeld'

Ontwerp visie en uitvoeringsparagraaf

Peiling notitie

Online verslaglegging participatie

Online groeidocument

Online groeidocument

Online groeidocument

Participatie in werkateliers

Deel I: stakeholders
Doelgroep: gericht uitgenodigde partners zoals: buurgemeenten, waterschap, LTO, natuurorganisaties, provincie, etc.

Deel II: inloopavond voor inwoners, ondernemers uit het landelijk gebied en andere geïnteresseerden

Doelgroep: Iedereen die interesse heeft en mee wilt denken. Gerichte uitnodiging per brief aan inwoners van het landelijk gebied.

Verslaglegging middels interactief groeidocument

Werkproces intern

Beleidssessies met betrokken beleidsmedewerkers

Bestuurlijke afstemming met college en/of verantwoordelijk wethouder en informeren Raad

Klankbordgroep bestaande uit bureau Land-iD en projectleider gemeente Zutphen en twee collega’s van team ruimte

3 Tussen resultaat

Wat heeft het project tot nu toe opgeleverd?

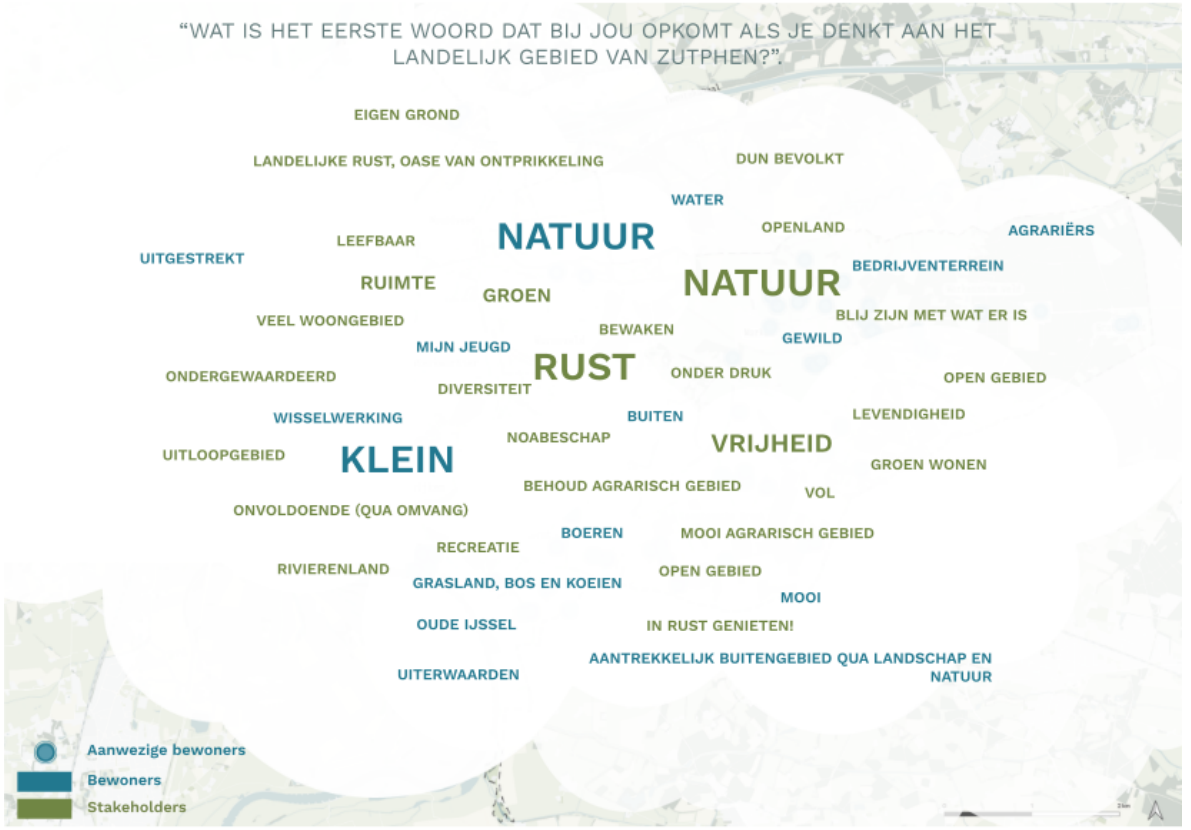

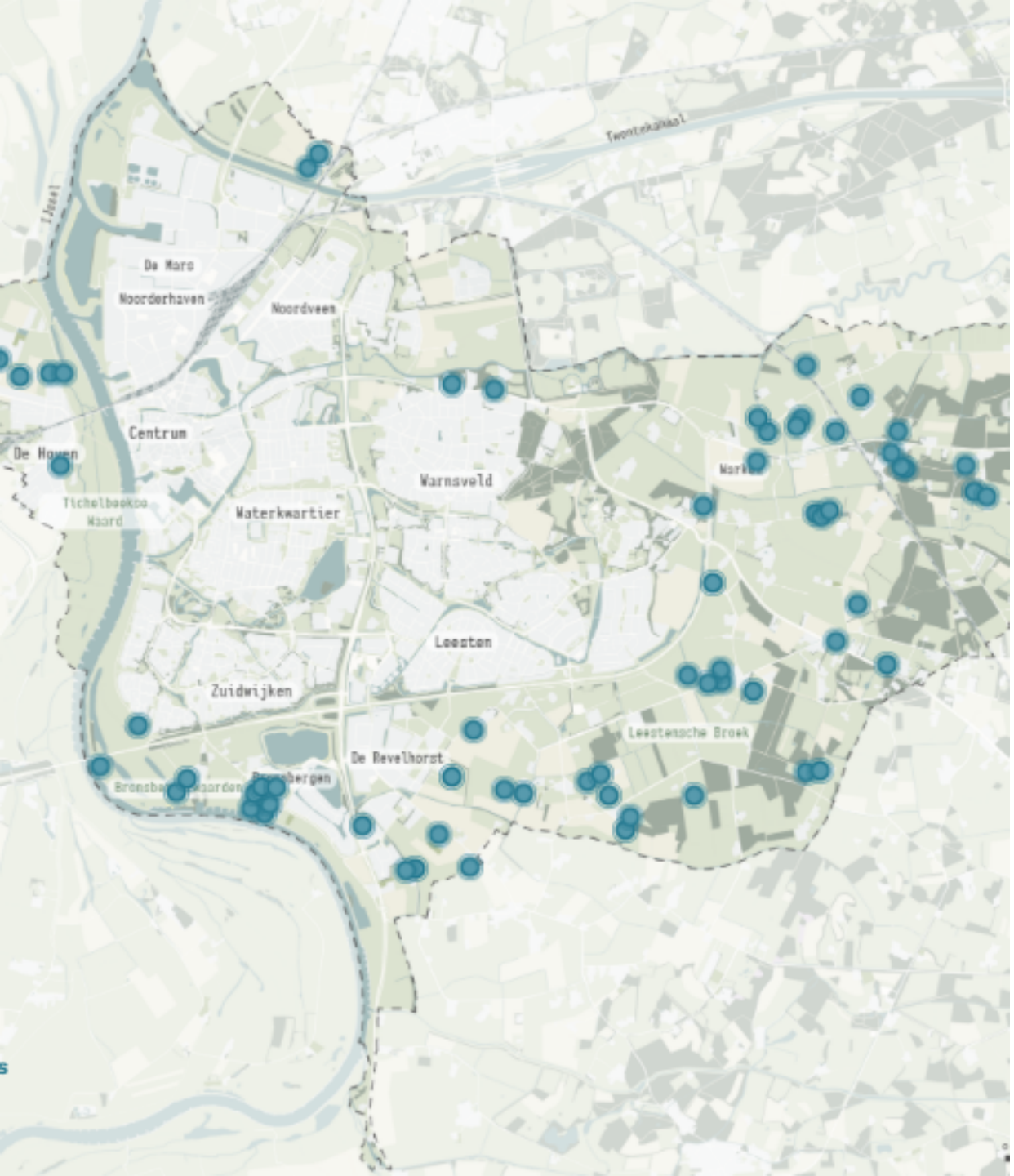
Fase 1: Verkenning opgaven – wensen en ideeën ophalen

Woordenwolk

Wensen en ideeën ophalen per thema, in gesprek door post-its te plakken of zelf te schrijven.

Reageren op stellingen per thema

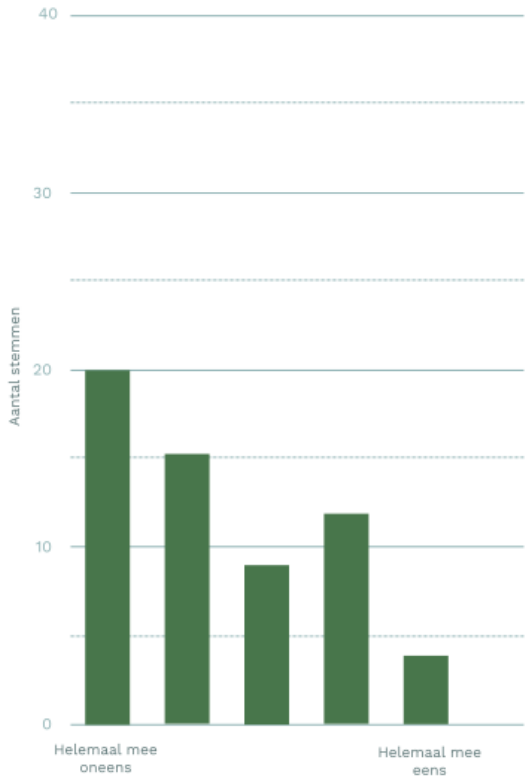

Fase 1: Verkenning opgaven - deelnemers

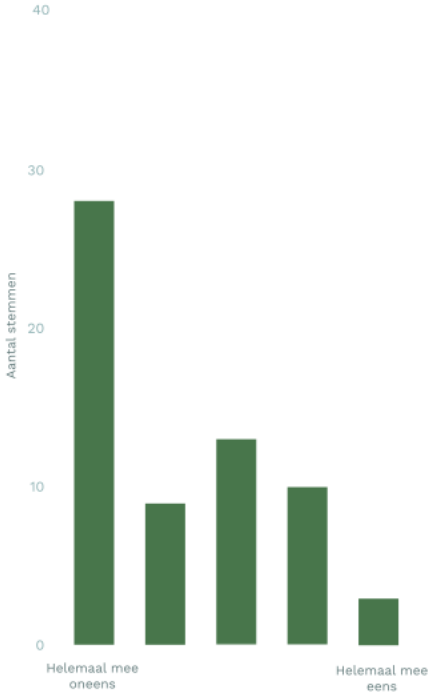
Aanwezige stakeholders:
17 organisaties vertegenwoordigd. O.a. LTO, buurgemeenten, provincie, waterschap Rijn en Ijssel, GGD, Natuurmonumenten, IVN.

Aanwezige inwoners:
>90 verspreid over het buitengebied

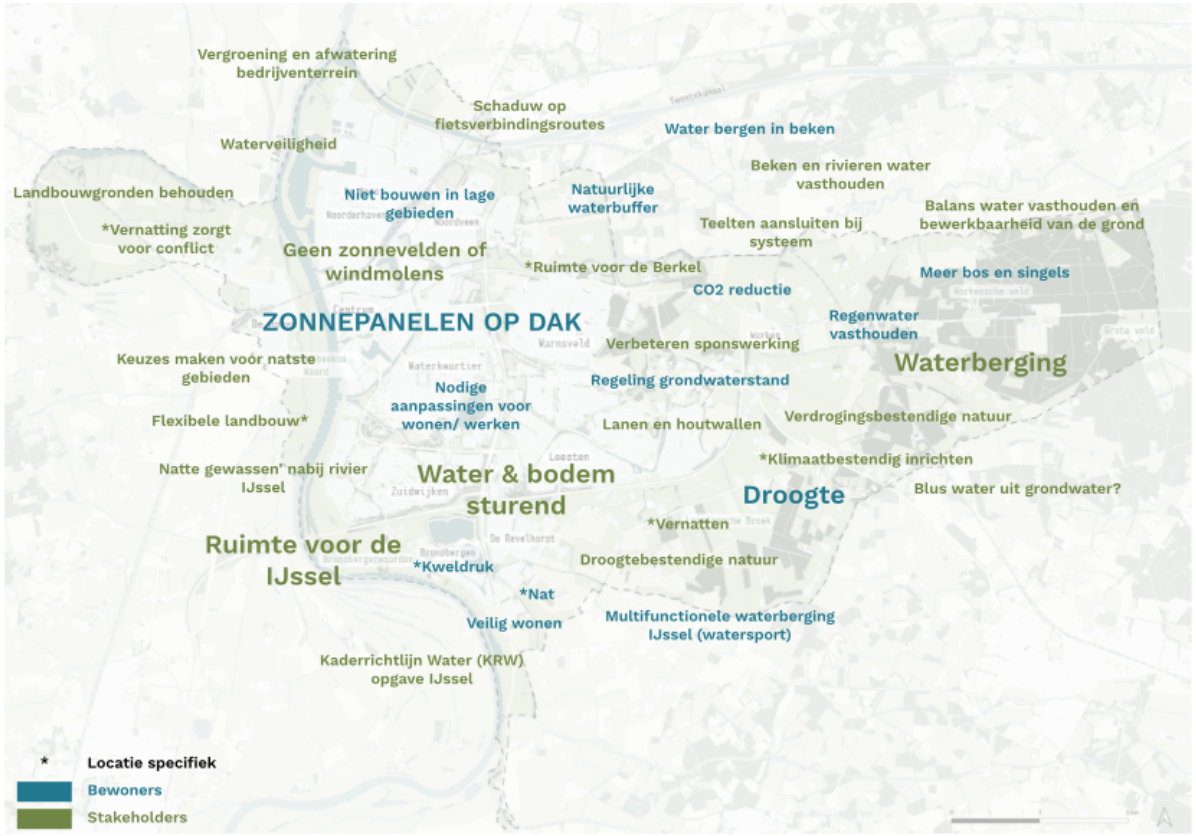
Wensen en ideeën – Klimaatbestendigheid

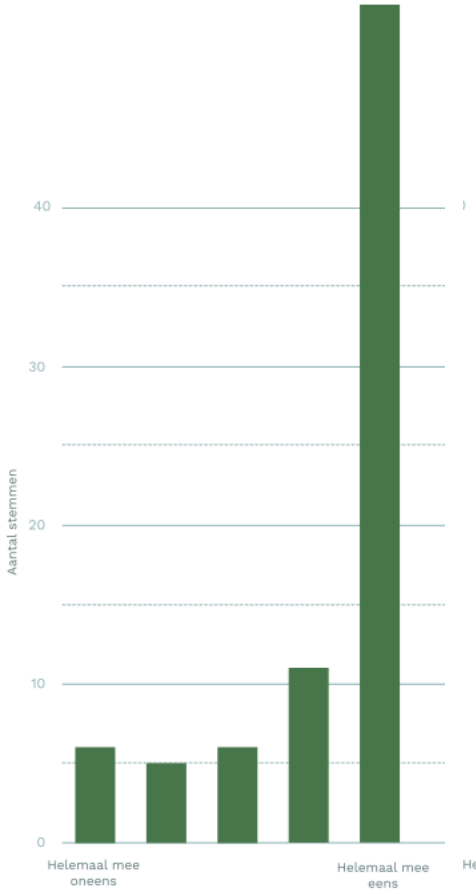
In het LG hebben we geen last van extreme droogte.

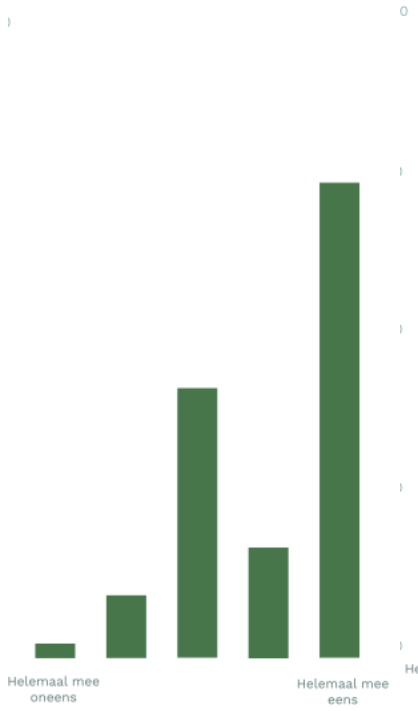
In het LG hebben we geen wateroverlast

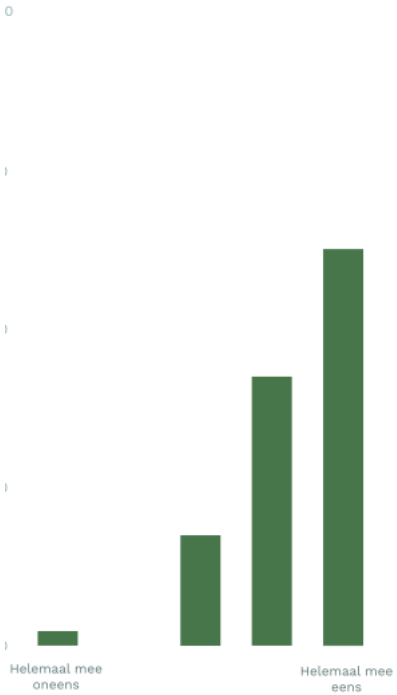
Wensen en ideeën – Natuur en biodiversiteit

Het versterken en herstellen van natuur en biodiversiteit in het buitengebied is belangrjker dan economische activiteiten of woningbouw

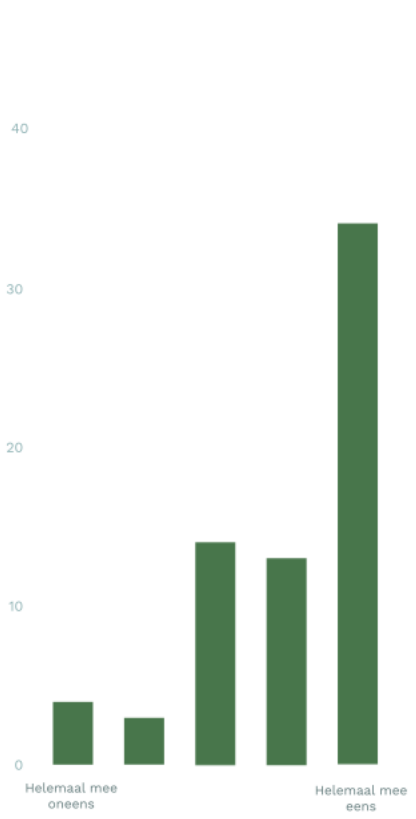
Er is méér aandacht nodig voor de kwaliteit van bodem, lucht en water in het LG.

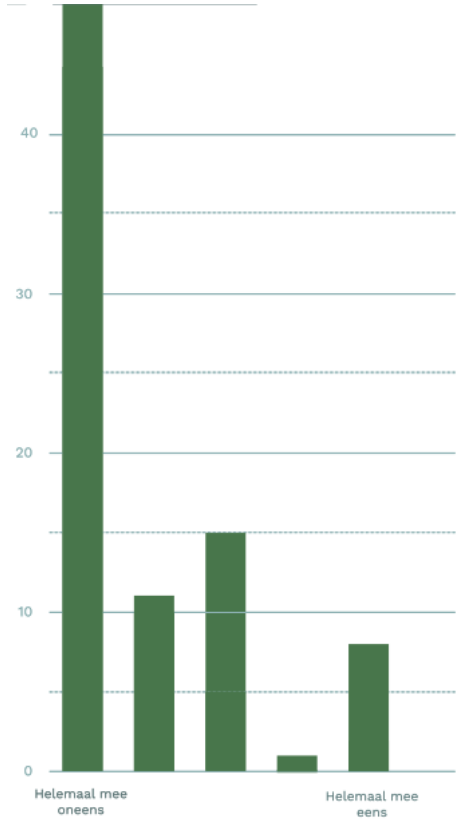
Natuur-inclusieve landbouw kan een bijdrage leveren aan meer natuur en biodiversiteit

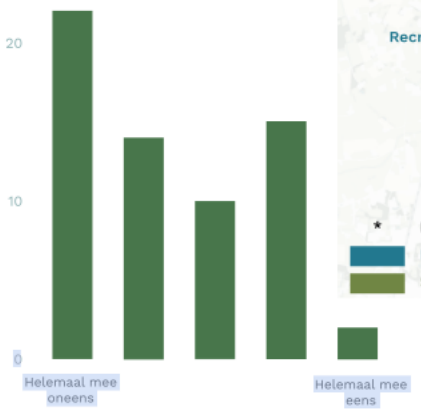
Wensen en ideeën – Plattelandseconomie

Het produceren van voedsel is de belangrijkste functie van het LG.

Naast agrarische bedrijven, moeten ook andersoortige bedrijven de ruimte krijgen om zich te vestigen in het LG.

Toerisme en recreatie zijn een grote kans om het LG aantrekkelijker te maken.

Rode draad fase 1: algemene dilemma’s

Wens vanuit deel agrariërs en inwoners om het LG te behouden zoals het is

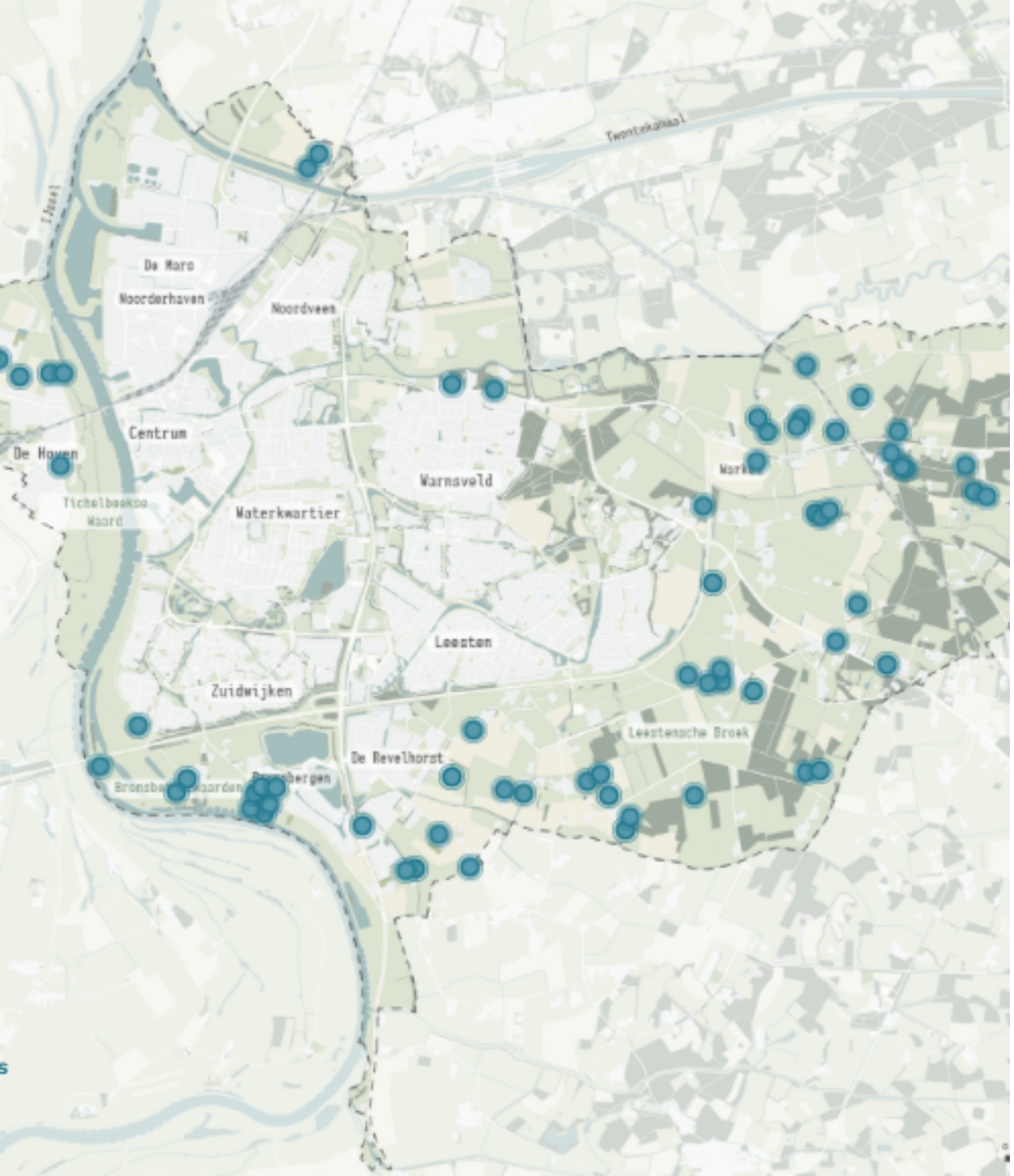
Wens van college en deel stakeholders (m.n. natuur/landschap) werk te maken van de grote opgaven (klimaatverandering, natuur, bevolkingsgroei/economie) waarvoor keuzes en verandering noodzakelijk/onontkoombaar is

Roep/wens om lange termijn keuzes te maken en meer te sturen

Verschillende wensen en belangen en de behoefte om een 'Ja, mits' overheid te zijn'

Rode draad fase 1: dilemma's op de kernthema's

1. Vernatting (water langer en beter vasthouden) ⟷ drooglegging t.b.v. landbouw
2. Economische functies (toerisme, uitbreiding bedrijventerreinen) ⟷ wens voor rust/stilte/donkerte
3. Kleinschaligere landbouw, dichtbij consument ⟷ toekomstbestendigheid verdienmodel van agrarische ondernemingen
4. Ruimte voor natuur ⟷ economische functies en wonen
5. Wens voor ontwikkelingsruimte erven ⟷ impact op het landschap/natuur/landbouw van meer bebouwing.

Fase 2: Keuzes in beeld - deelnemers

Aanwezige stakeholders:
10 organisaties vertegenwoordigd. O.a. LTO, buurgemeenten, Erfgoed adviesraad, Natuurmonumenten, IVN, GGD.

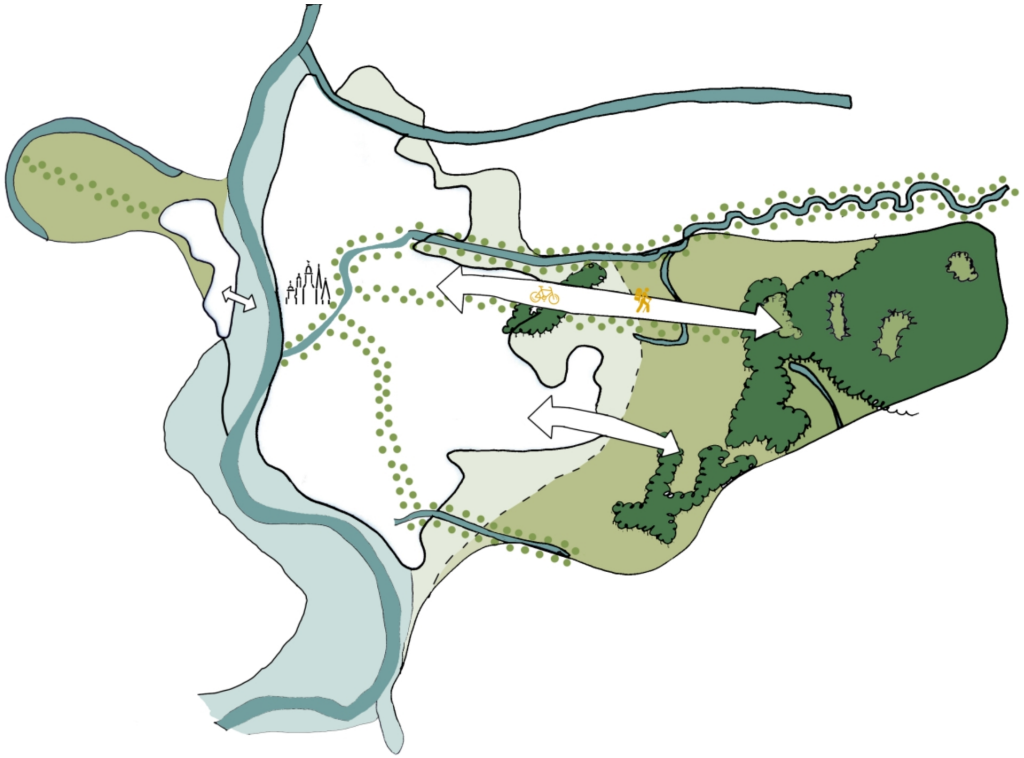
Aanwezige inwoners:
>80 verspreid over het buitengebied

Fase 2: Keuzes in beeld – twee scenario's

Scenario 1: *Fijnmazig en verweven*

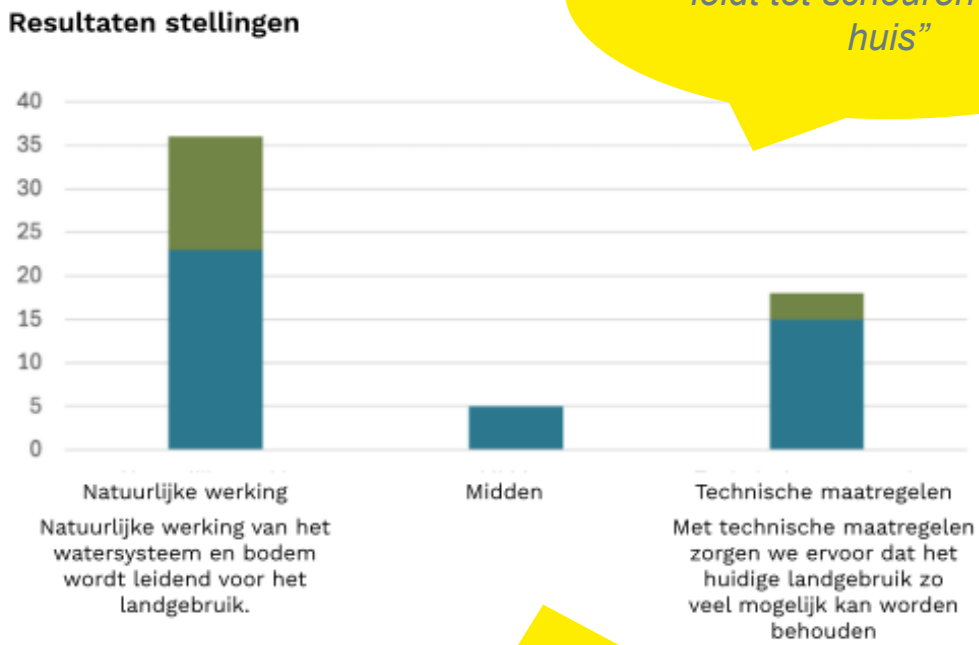

Scenario 2: *Robuust en zonering*

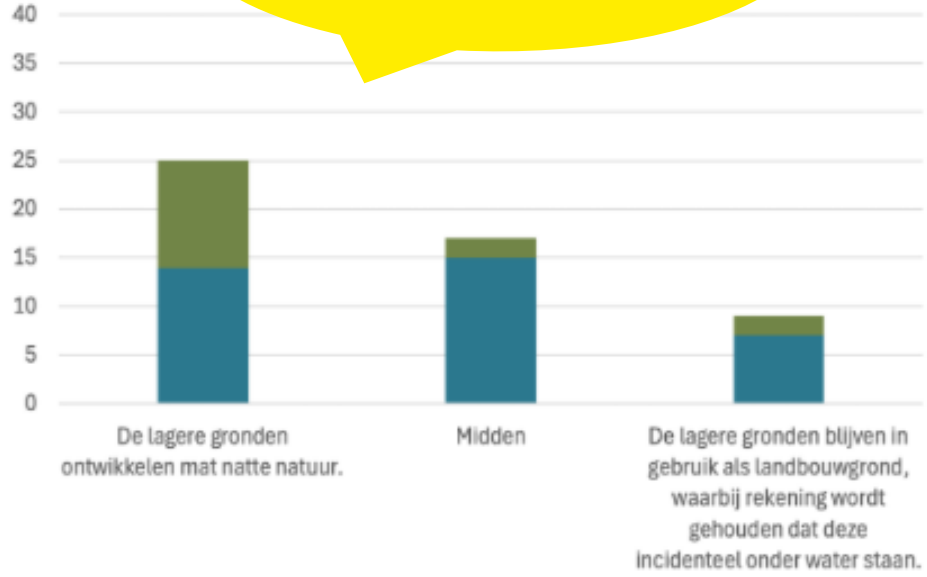

Reflectie scenario’s - Klimaatbestendigheid

“Grondwater pompen leidt tot scheuren in ons huis”

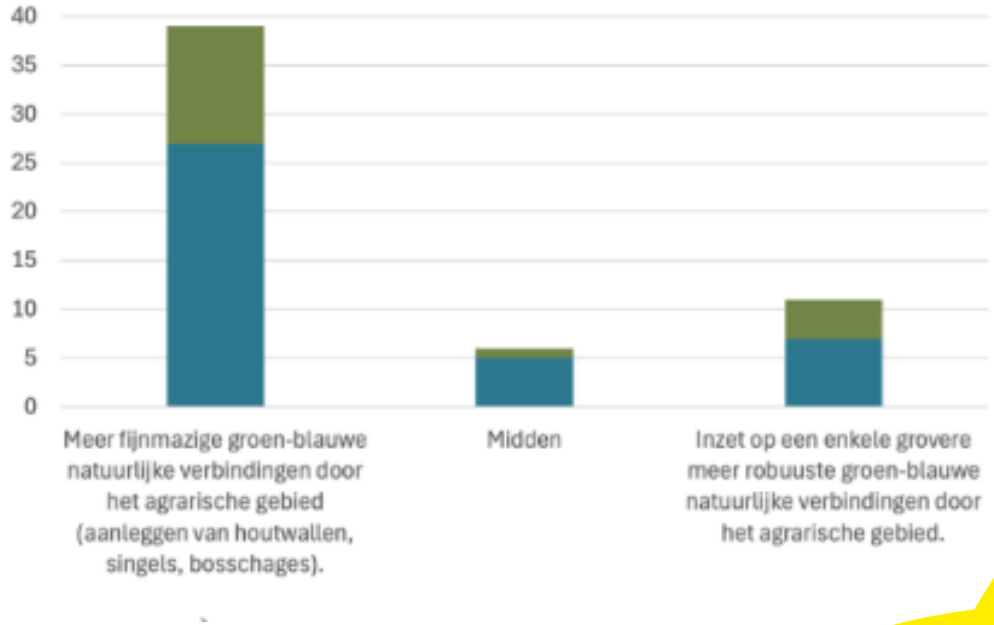
“Durf keuzes te maken die positief zijn voor de langere termijn”

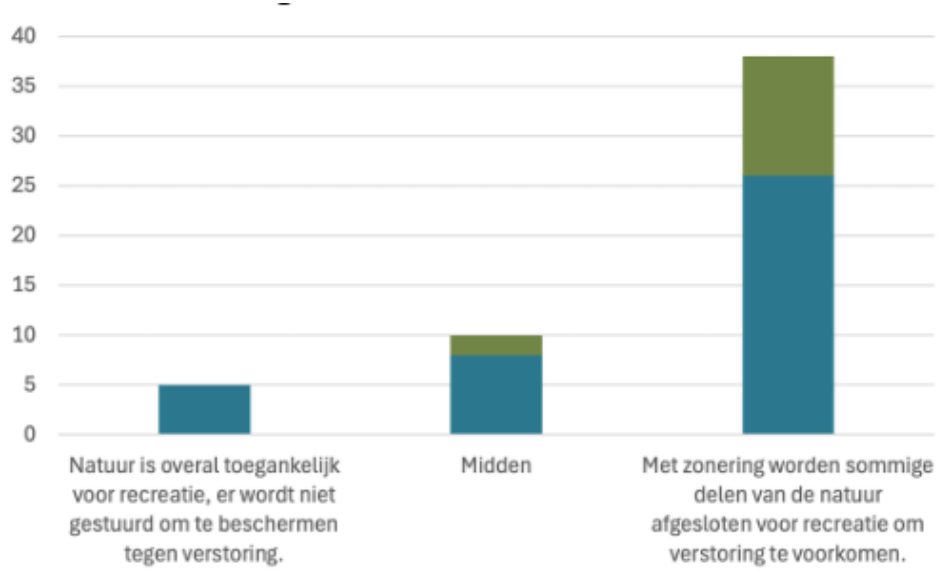
“Waterhuishouding is nu goed. Elke verandering, droger of natter, is geen goed idee.”

Reflectie scenario’s - Natuur en biodiversiteit

“Laten zoals het is.”

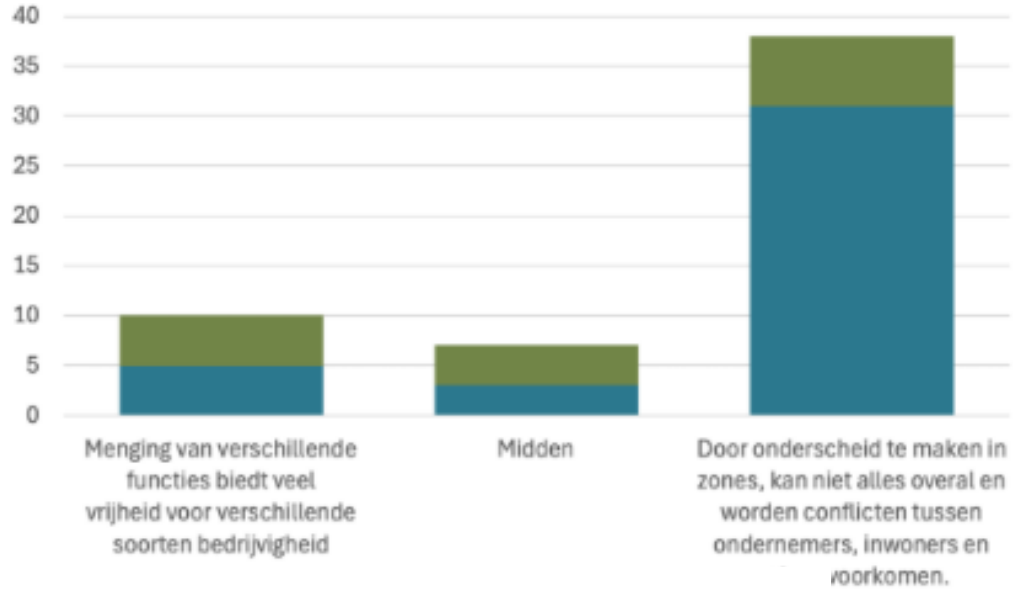

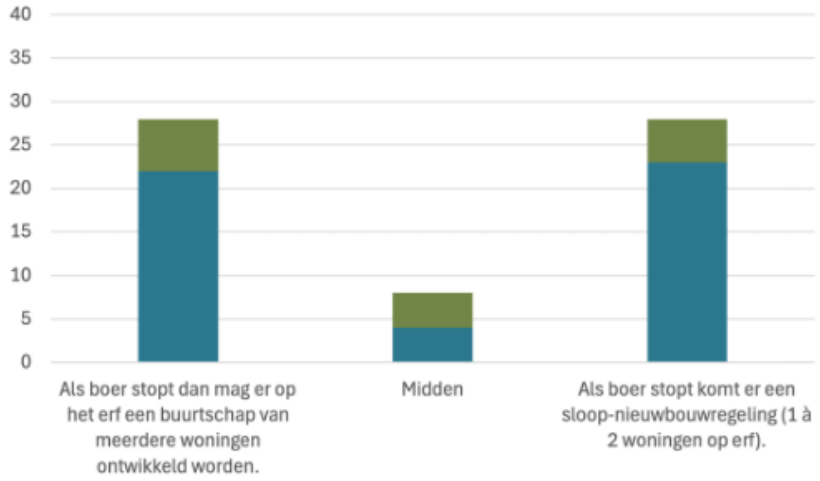
“Gebruik zones voor grote lijn en invulling per plek fijnmazig.”

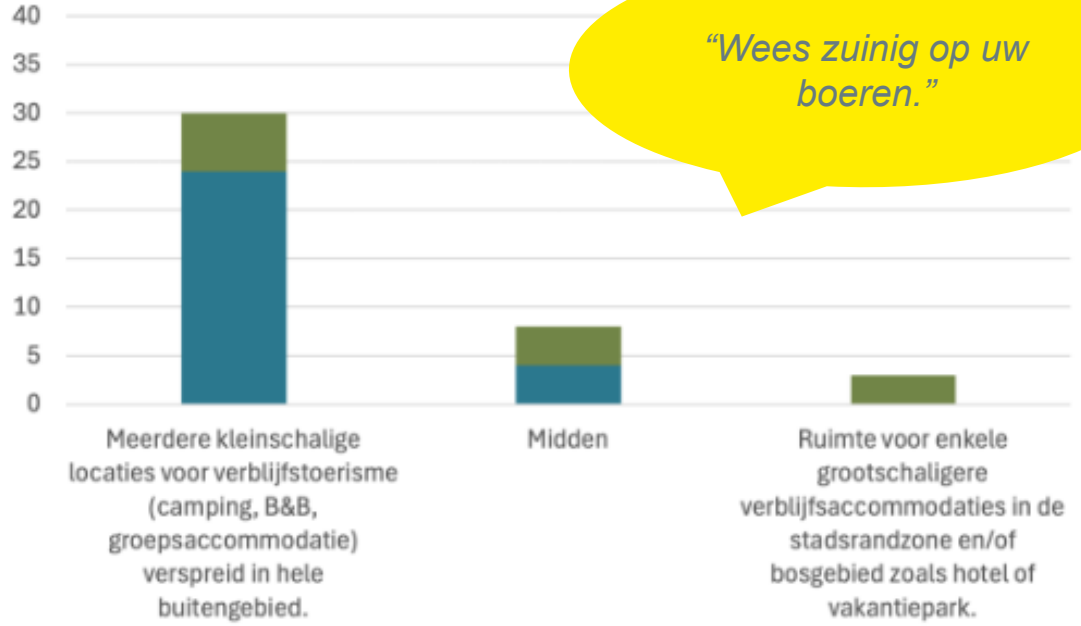

“Samen met ondernemers en bewoners.”

Reflectie scenario's - Plattelandseconomie

"Wees zuinig op uw boeren."

"Splitsen biedt jongeren en ouderen toekomstmogelijkheden"

"Kleinschalig en natuurinclusief."

Voorkeursrichting op basis van participatie (1/2)

Algemeen:

- *Maak duidelijke keuzes/regels op basis van participatie en met behulp van zones.*

Klimaatadaptatie:

- *Natuurlijk systeem is leidend. Vasthouden en dus vernatting is nodig om klimaatbestendig te zijn.*
- *Een agrarische zone behouden. Aanpassing aan veranderend klimaat en omstandigheden zal op sommige locaties nodig zijn.*

Natuur en biodiversiteit

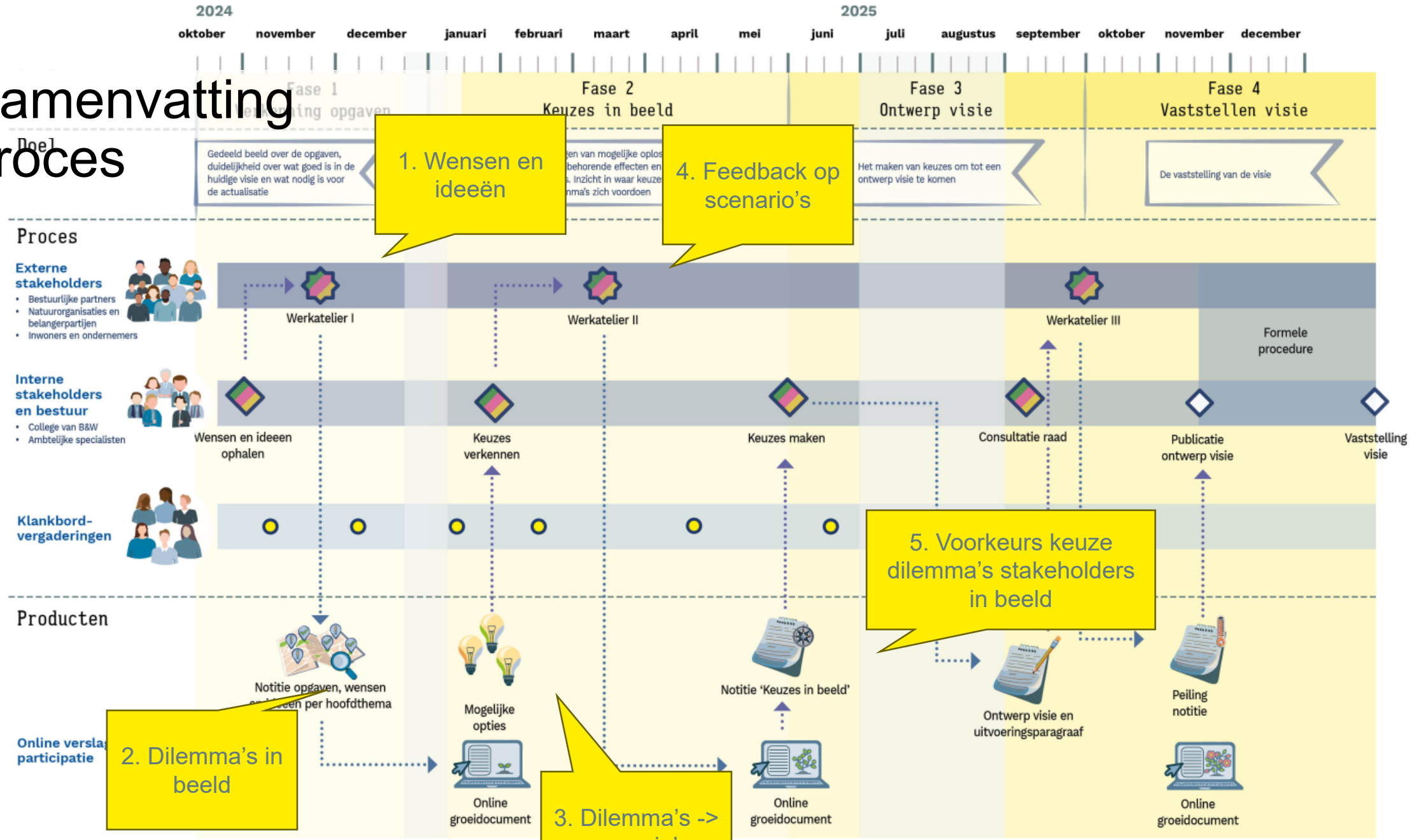
- *Meer ruimte voor natuur i.c.m. klimaatadaptatie en recreatie.*
- *De meest kwetsbare natuurgebieden worden beschermd tegen verstoring.*

Voorkeursrichting op basis van participatie (1/2)

Plattelandseconomie:

- *Economische en toeristische ontwikkeling aandacht voor 4 V's: verstoring/verkeer/vervuiling/verrommeling landschap. Beperkte openingstijden en voorkeur voor kleinschaligheid.*
- *Verkeersaantrekkende functies en langere openingstijden alleen langs hoofdwegen.*
- *Ruimte houden voor duurzame landbouw op grotere schaal in een agrarische zone, dit botst niet met de ontwikkeling van kleinschaligere initiatieven van/voor/met inwoners.*
- *Wonen: Zo veel mogelijk 'rood voor rood' of 'rood voor groen'. Geen villawijken. Kleinschalige hofjes/erfjes kan vooral in de stadsrand i.v.m. 15min stad en verkeer.*

Samenvatting proces

4 Vervolg

Proces richting vaststelling

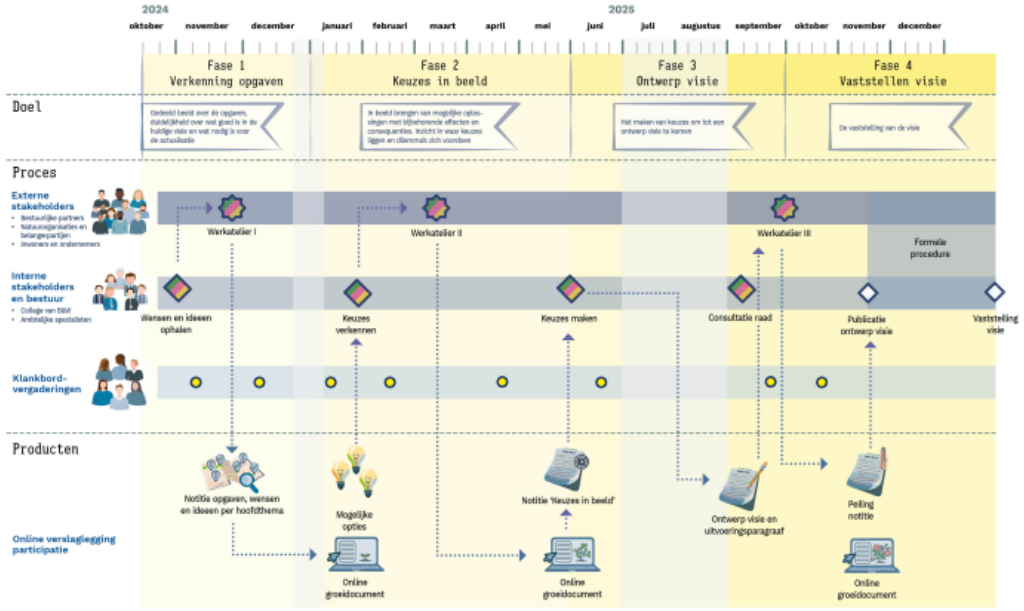

Fase 3: ontwerp visie -> keuzes maken

- Informeren van de raad over het proces en resultaat tot nu toe
- Vertaling van de keuzes van stakeholders en wensen van het bestuur naar een ontwerp visie in beeld en tekst
- Voorleggen van de ontwerp visie aan beleidsmedewerkers en college
- Presentatie van de visie aan de stakeholders en inwoners in een laatste werkatelier

Fase 4: Vaststellen visie

- Reactie verwerken in peilingnotitie - groeidocument
- Route naar vaststelling

Strategisch ontwerpers
voor gebieden in beweging

Land-id
Kantoorgebouw De Enk
Tivolilaan 205
6824 BV Arnhem

www.land-id.nl